

De jongen en zijn dood

De jongen en zijn dood

Marga Beukeboom

De jongen en zijn dood

Copyright © 2013 by Marga Beukeboom

All rights reserved. No part of this book may be used or reproduced by any means, graphic, electronic, or mechanical, including photocopying, recording, taping or by any information storage retrieval system without the written permission of the author except in the case of brief quotations embodied in critical articles and reviews.

The information, ideas, and suggestions in this book are not intended as a substitute for professional medical advice. Before following any suggestions contained in this book, you should consult your personal physician. Neither the author nor the publisher shall be liable or responsible for any loss or damage allegedly arising as a consequence of your use or application of any information or suggestions in this book.

Because of the dynamic nature of the Internet, any Web addresses or links contained in this book may have changed since publication and may no longer be valid. The views expressed in this work are solely those of the author and do not necessarily reflect the views of the publisher, and the publisher hereby disclaims any responsibility for them.

Schrijver: Marga Beukeboom

Redacteur: Gerard Ter Horst – www.foutloos.org

Coverontwerp: Marga Beukeboom

Coverfoto: Klaas Schaap

ISBN: 9789402105803

© Marga Beukeboom

Voor Zoë, Puck, Sam en Ben

*Ter gedachtenis aan Benjamin,
die op een unieke en spirituele manier met zijn ziekte omging.*

• Inhoud •

Introductie	ix
Hoofdstuk1	
De viering van Benjamins leven	15
Hoofdstuk 2	
Het nieuws	30
Hoofdstuk 3	
New Jersey	60
Hoofdstuk 4	
Terug naar Texas.....	80
Hoofdstuk 5	
Holland.....	111
Hoofdstuk 6	
Herstel?.....	164
Hoofdstuk 7	
Het begin.....	246
Nawoord.....	276
Benjamins verhaal	279

• Introductie •

Dit is een waargebeurd verhaal. Het gaat over mijn zoon Benjamin. Mijn zoon had teelbalkanker en heeft drie jaar lang een strijd gestreden, die hij ondanks alles toch heeft verloren. Benjamin is op vierentwintig jarige leeftijd aan de ziekte overleden, ondanks het feit dat teelbalkanker een van de best behandelbare vormen van kanker is. Volgens de American Cancer Society¹, overwint 95 procent van de patiënten de ziekte en leven zij nog ten minste vijf jaar na de diagnose. Dus 5 procent overleeft de ziekte niet en sterft eraan; de meeste van hen zijn jong, in de bloei van hun leven, net als Benjamin.

Ik schrijf dit boek om niet alleen jongemannen, maar ook hun ouders te wijzen op de gevaren van deze vreselijke ziekte. Hen bewust te maken dat jonge mensen kunnen sterven aan teelbalkanker. Uit een aan de universiteit van Huddersfield in Engeland uitgevoerde studie, die verscheen in de *European Journal of Cancer Care*², bleek dat de meeste jongemannen nog steeds niet veel weten over de tekenen, symptomen, of risico's van deze vorm van kanker. Zelf wist ik niets over teelbalkanker, had er zelfs nog nooit van gehoord, totdat deze ziekte bij mijn zoon werd vastgesteld. Teelbalkanker is de meest voorkomende vorm van kanker bij jongemannen tussen de vijftien en veertig jaar, maar teelbalkanker komt ook voor op andere leeftijden. Meer dan de helft van alle testiculaire kanker wordt bij mannen onder de vijfendertig geconstateerd, terwijl slechts 15 procent van testiculaire kanker gediagnosticeerd wordt bij mannen boven de vijftig.

Reguliere behandeling³ (chemotherapie) voor teelbalkanker is zeer effectief en de overgrote meerderheid van de patiënten geneest.

In de uitgave van 26 januari 1999 van het *Canadian Medical Association Journal* voeren onderzoekers van Cancer Care Ontario en de U.S. Centers for Disease Control bewijsstukken aan, dat het aantal mannen met teelbalkanker – voornamelijk uit de leeftijdsgroep twintig tot veertig – met bijna 60 procent toegenomen is in de afgelopen drie decennia, een van de hoogste stijgingen binnen alle bekende vormen van kanker. In Nederland steeg de incidentie met 40 procent in de periode 1990-2000. Tot op heden is er geen duidelijke verklaring voor deze stijging gevonden.

Toch is teelbalkanker nog steeds vrij zeldzaam, er zijn maar ongeveer 8.400 gevallen per jaar in de Verenigde Staten⁴. Van dat aantal verwacht men dat 380 mannen aan de ziekte overlijden. In het Verenigd Koninkrijk wordt jaarlijks bij 2.100 mannen de diagnose teelbalkanker vastgesteld⁵ – 5 à 6 per dag – en in Nederland bij zo'n 725 mannen⁶.

Met dit boek hoop ik niet alleen het verhaal van mijn zoon te vertellen, maar ook het bewustzijn van teelbalkanker onder jongeren te vergroten. Als waarschuwingstekens worden genegeerd kan testiculaire kanker uitzaaien naar lymfeklieren, longen en hersenen. Eenmaal in een vergevorderd stadium is kanker eigenlijk niet meer succesvol te behandelen en is de dood onvermijdelijk. Jongemannen van vijftien jaar en ouder dienen regelmatig zichzelf te onderzoeken, totdat ze midden dertig of veertig jaar oud zijn. Zelfonderzoek is met name belangrijk, omdat kanker van de testikels meestal asymptomatisch is. Dat betekent dat er geen symptomen zijn, zoals buikpijn, koorts of pijn, die een aanwijzing zouden kunnen zijn voor jongemannen dat er een medisch probleem is.

Er zijn echter waarschuwingssignalen:

- Een testikel kan opzwellen of abnormaal zwaar voelen.
- Borsten kunnen groter worden en zacht aanvoelen.
- Een pijnlijke plek kan zich ontwikkelen die niet geneest.
- Er kan een kleine, pijnloze knobbel ontstaan op een testikel.

Instructies om een TZO (testiculair zelfonderzoek) uit te voeren is te vinden op internet op verschillende sites, waaronder:

<http://tcrc.acor.org/tcexam.html>

www.cancerhelp.org.uk/help/default.asp?page=3570

www.nlm.nih.gov/medlineplus/ency/article/003909.htm

Tegenwoordig zijn er zelfs YouTube-filmpjes op het web die mannen leren hoe je een zelfonderzoek moet uitvoeren. Er is nu zoveel meer te vinden op internet dan toen bij Benjamin teelbalkanker werd vastgesteld.

Er is een aantal succesverhalen van mensen, zoals Lance Armstrong, Tom Green, en andere beroemdheden, die deze ziekte hebben overwonnen. Er zijn ook verschillende boeken die het succes van hun strijd beschrijven. Maar we horen nauwelijks de andere kant – teelbalkanker kan nog steeds dodelijk zijn. Er zijn geen boeken over teelbalkanker waarin het verhaal geen happy end heeft, voor zover ik weet. Dit boek heeft geen gelukkig einde.

Ik hoop aan jongemannen en hun ouders, vrienden en familie te laten zien dat als er niet onmiddellijk hulp wordt gezocht, de strijd die in het vooruitzicht ligt in de dood kan eindigen. Wachten kan fataal zijn. De strijd die Benjamin heeft geleverd, de pijn, het lijden, de emotionele achtbaan, de nachtmerrie van deze ziekte genaamd kanker is bijna onbeschrijfelijk. Vechten tegen kanker beheerst je leven dag en nacht.

Ik heb door deze strijd geleerd dat wanneer de kanker is uitgezaaid, de reguliere geneeskunde niet alle antwoor-

den kent en overleven niet kan garanderen. Zoals je zult lezen in de volgende hoofdstukken, heeft Benjamin met verschillende alternatieve behandelingen geëxperimenteerd. Sommige waren enigszins succesvol, zoals chemotherapie min of meer succesvol was. Maar de alternatieve behandelingen konden overleving ook niet garanderen.

Tijdens de drie jaar van Benjamins strijd, onderzocht ik alles wat ik maar kon vinden over zowel conventionele als alternatieve therapieën. Voordat er bij Benjamin kanker werd vastgesteld, had ik mij hierin nooit verdiept. In het begin was ik zonder meer geschokt toen Benjamin mij vertelde dat hij eerst alternatieve therapieën wilde proberen. Net als zo velen van ons, was ik onbekend met al die therapieën en vond het allemaal kwakzalverij, totdat ik op zoek ging naar de verschillende beschikbare alternatieven en alle getuigenissen las van mensen voor wie alternatieve therapieën gewerkt hadden. Ik begon alles te lezen wat ik maar op internet kon vinden en bestudeerde alle alternatieve literatuur die ik in de boekhandel zag.

Ik ben tot op de dag van vandaag ervan overtuigd dat, als Benjamin de alternatieve protocollen die hem werden voorgesteld opgevolgd had en hij de testikel in het begin had laten verwijderen, hij een betere kans had gehad om te overleven. Hij zou dan geen chemotherapie nodig hebben gehad. Zijn alternatieve Laetrile⁷ therapie was effectief, in die zin dat het zijn tumormarkers sterk naar beneden bracht en de kanker stabiliseerde. Echter, oncologen weigerden de doeltreffendheid ervan te erkennen, ook al waren de tumormarkers drastisch verminderd tijdens het gebruik van Laetrile. De mind-set was veel te veel gericht op de traditionele therapieën, zoals chemo. Terwijl Benjamin Laetrile kreeg toegediend, besteedde niemand enige aandacht aan het ontgiften van zijn lichaam. Ontgiften van het lichaam is belangrijk om de dode kankercellen uit het lichaam te verwijderen. Helaas wist ik toentertijd niet genoeg over ontgif-

ten en het belang ervan. Echter, in plaats van de ene aanpak na de andere te veroordelen m.b.t. de bestrijding van kanker, is het mijn oprechte wens dat er een dag komt dat zowel de reguliere medische wereld en de alternatieve nauwer gaan samen werken, zodat er eindelijk een kuur gevonden kan worden om kanker echt te genezen.

Benjamin, dit boek is aan jou gewijd. Ik hou van je. Het was een grote eer om je moeder te zijn. Ik ben trots op je en op een dag zullen we elkaar weer zien. Daar ben ik van overtuigd. Voor nu ben je in mijn hart, elke dag voor de rest van mijn leven...

• Hoofdstuk 1 •

De viering van Benjamins leven

Benjamin Hyman

2-2-1978

12-02-2002

Dit is nog maar het begin...

Op zaterdag 16 februari 2002 werd mijn zoon Benjamin begraven. Mijn dochter Zoë, Frido haar partner, mijn man Mike en ik waren die ochtend vroeg opgestaan. We moesten naar het uitvaartcentrum in Baarn om de dienst voor te bereiden en om ervoor te zorgen dat alles klaar stond voordat de eerste mensen arriveerden. Vrienden, kennissen en familie die zouden komen om hun medeleven te uiten en om afscheid te nemen van Benjamin. Die zaterdag was een prachtige dag, niets anders dan zonneschijn, net als de vorige vier dagen. De lucht was strak blauw, geen wolkje te bekennen.

Vreemd, dacht ik, de hele vorige week tot aan dinsdag was het vreselijk weer. Regen en nog eens regen, het stortte met bakken naar beneden en er kwam geen einde aan. Maar op dinsdagochtend brak de hemel open en de zon was sinds die ochtend niet gestopt met schijnen. Het was alsof Benjamin met opzet die dag gekozen had om te sterven, de dag dat het Chinese Nieuwjaar begon. Alsof hij zich ervan bewust was

dat het weer zou omslaan van totaal ellendig tot perfect.

Sinds dinsdag waren we druk bezig geweest om de begrafenis te regelen. De afgelopen vier dagen waren erg heftig geweest. Familieleden en vrienden waren langs gekomen om hun verdriet en medeleven te uiten. We waren zo druk met de voorbereidingen voor de begrafenis dat we niet eens een kans hadden gekregen om volledig te beseffen dat mijn zoon Benjamin was overleden. Misschien was het beter zo. We waren bezig met het ontwerpen van Benjamins rouwkaart en het maken van afspraken voor de begrafenis.

De dag dat hij stierf had de begrafenisondernemer Benjamins lichaam opgehaald en uitgelegd wat er allemaal gedaan moest worden voor de begrafenis. Ze had ons haar collectie rouwkaarten en de verschillende lay-outs laten zien, die wij zouden kunnen gebruiken om Benjamins overlijden aan te kondigen. De kaart die gebruikt zou gaan worden om dierbaren te laten weten wanneer de begrafenis zou plaatsvinden en op welk tijdstip ze afscheid konden nemen. Maar de kaarten die de uitvaartondernemer liet zien waren voor oude mensen, niet voor een jongeman van slechts vierentwintig. Ze pasten niet bij Benjamin, geen van deze kaarten zou Benjamin recht doen. Om die reden besloten we onze eigen kaart te ontwerpen.

Zoë, Frido, Mike, en ik waren allemaal vertrouwd met de computer en met diverse softwarepakketten, inclusief grafische programma's. Maar we moesten wel opschieten, we hadden geen tijd te verliezen. De kaart moest uiterlijk voor verzending klaar zijn op woensdagavond, want de begrafenis was op zaterdag gepland. We besloten om Benjamins foto op de kaart te plaatsen. Bij toeval vond ik een pasfoto van Benjamin in een van de kastlades op zijn slaapkamer. Het was dezelfde foto die hij recentelijk had gebruikt voor zijn rijbewijs. De foto was prachtig, hij zag er op zijn best uit. De foto was het jaar daarvoor genomen in april, toen hij af moest rijden voor zijn Nederlands rijbewijs, omdat zijn Texaans

rijbewijs niet langer geldig was. Mike herinnerde zich nog dat Benjamin naar de fotograaf was gegaan om de foto te laten nemen. Hij liet zich tot drie keer toe fotograferen, omdat hij niet tevreden was met de resultaten. Mike had nog gekshekend gezegd: "Benjamin, wat maakt het uit? De foto is alleen voor je rijbewijs." Maar ik was nu heel dankbaar dat Benjamin zo ijdel was geweest. We gebruikten deze pasfoto voor zijn rouwkaart. Frido en Zoë gingen naar de plaatselijke fotozaak om hem te laten vergroten. Ondanks dat het slechts een klein pasfotootje was, was het resultaat van de vergroting verbluffend. Zoë had bij de fotospecialzaak een prachtige fotolijst gekocht, maar voordat ik Benjamins foto in de lijst plaatste, scande Frido de foto in. Deze scan werd gebruikt voor het ontwerp van de rouwkaart. Vervolgens lijstte ik de foto in en vond een perfecte plek voor deze vergrote foto op de plank in het wandmeubel in de woonkamer. Vertrouwd stond Benjamin daar in die kast en het leek wel of hij ons allemaal aankeek.

Zoë en ik gingen op zoek naar geschikte tekst voor de rouwkaart. We bladerden door de voorbeelden die de uitvaartverzorging achter had gelaten. Normaal gesproken begonnen deze kaarten met een soort van religieuze zin of rijm. Benjamin was niet religieus opgevoed. Zijn vader is van joodse afkomst en ik ben katholiek grootgebracht. Zowel Benjamin als Zoë hebben hun eerste paar schooljaren op een protestantse school doorgebracht en zijn enigszins in een christelijke omgeving opgevoed. Maar we hadden niet het gevoel dat een religieuze tekst op zijn plaats zou zijn. Mike stelde voor om een paar regels uit het gedicht van Robert Frost "The Road Not Taken" te gebruiken. Een grandioos idee! Ik vond de eerste regels van het gedicht zeer passend, want toen bij Benjamin kanker werd vastgesteld had hij keuzes gemaakt die niet de norm zijn. We besloten om een paar zinnen uit het gedicht onder zijn foto op de kaart te plaatsen. Rechts zou de tekst worden afgedrukt. Eenvoudige tekst om de geadres-

seerden te informeren dat Benjamin was overleden, waar de begrafenis zou gaan plaatsvinden en waar de mensen heen moesten om hun medeleven te uiten en afscheid te nemen van Benjamin. De kleur van de kaart zou paars worden. Toen het ontwerp van de kaart klaar was moesten wij deze laten drukken bij een lokale drukkerij. Frido en Mike namen die taak op zich en de drukker garandeerde dat de kaart de volgende dag klaar zou zijn.

Pas tegen een uur of tien-elf gingen onze vrienden en familie die dinsdagavond naar huis. Na een zeer hectische en emotionele dag hadden Mike en ik eindelijk tijd om even te zitten en te relaxen voordat wij naar bed gingen. Terwijl ik daar in een luie stoel wat tot rust kwam, keek ik op naar de foto van mijn mooie zoon. Naar de foto die wij eerder die dag hadden laten vergroten, de foto die nu op de plank in het wandmeubel stond. Vol bewondering keek ik naar dat prachtige gezicht. En toen... toen knipoogde Benjamin naar me! Wat ik zag was echt. Benjamin knipoogde naar me. "Hij knipoogde naar me, Mike!" schreeuwde ik. "Hij knipoogde naar me!" Het gaf me een enorme vlag van energie en blijde gevoelens verspreidden zich over mij. Verbeeldde ik mij dit? Of was het een teken om mij te laten zien dat hij OK was en dat ik mij geen zorgen hoefde te maken?

De volgende dag, nadat de rouwkaarten waren opgehaald, verzamelden we alle adressen van vrienden, familie en kennissen. Als een team hebben we de enveloppen geadresseerd, de kaarten in de enveloppen gestopt en van postzegels voorzien. Ik nam alle enveloppen mee naar het postkantoor en mij werd gegarandeerd dat de kaarten de volgende dag binnen Nederland zouden worden bezorgd.

De volgende stap was om de dienst te regelen. Een paar dagen voor Benjamin stierf, had ik hem gevraagd of hij een formele dienst wilde, maar omdat hij niet godsdienstig was opgevoed vond hij het beter van niet. In plaats daarvan dachten wij dat het leuk zou zijn om een 'slideshow' van zijn leven

te presenteren, terwijl gelijktijd verschillende mensen een paar woorden zouden kunnen spreken ter nagedachtenis van Benjamin. We selecteerden willekeurige foto's vanuit zijn babytijd tot aan zijn volwassen leven. Mike scande alle foto's in en creëerde een doorlopende diavoorstelling op de computer.

Daarna moesten we besluiten welke muziek we tijdens de uitvaartdienst zouden laten spelen. Benjamin had één grote held, de songwriter en muzikant Prince. Dus hebben we al zijn Prince-cd's bekeken en besloten om drie nummers van Prince te gebruiken. We besloten ook om een deel van de muziek die Benjamin zelf had gemixt op zijn uitvaart te laten horen. De nummers die we tijdens de dienst zouden afspelen brandden wij op een CD. Zowel de muziek en de toespraken moesten worden getimed, want de dienst zelf zou vijfenveertig minuten duren. Alles leek perfect te passen en viel op zijn plaats. Het was alsof Benjamin ons begeleidde, alsof hij ons hielp met het kiezen van de nummers.

Op de dag voor de begrafenis was alles klaar. Frido en Zoë haalden een beamer op en huurden een groot scherm. Ik was druk bezig een paar woorden in een groot, goed leesbaar lettertype op papier te zetten en af te drukken. Woorden, die ik wilde zeggen tijdens de dienst. Ik las de tekst wel vijftig keer hardop voor. Elke keer als ik bepaalde alinea's las moest ik huilen. Ik zei tegen mezelf: "Je kunt niet huilen op de begrafenis. Je mag niet huilen." Ik stond het mijzelf niet toe om te huilen, ik moest sterk zijn, zodat mensen in staat zouden zijn om mij te verstaan. Ik moest het goed krijgen. Dus las ik de tekst over en over, totdat ik er eindelijk in slaagde dit zonder te huilen te doen. Zoë besloot om een gedicht van Robert Frost voor te dragen en Wayne, Benjamins vader, zou een e-mail van zijn zus Susan die in de Verenigde Staten woonde, voorlezen.

Die zaterdagochtend kwamen we aan bij het uitvaartcentrum

en liepen de dienstruimte in waar de kist met Benjamins lichaam stond. Vele bossen bloemen en boeketten lagen op de vloer rond de kist. Bloemen van mensen die niet in staat waren om de begrafenis bij te wonen, maar ook van vrienden en familieleden die de uitvaartplechtigheid wél zouden bijwonen. Zo snel als we konden installeerden we het scherm, de computer en beamer op hun plaats. We testten de stereoapparatuur, de microfoon en de diavoorstelling. Alles was in orde. Beneden was er een grote zaal. Daar ontvingen we degenen, die afscheid kwamen nemen van Benjamin en hun medeleven kwamen betuigen. We hadden twee registers voor mensen om te tekenen. De eerste die binnen kwam om haar medeleven te betuigen was Benjamins eerste serieuze vriendin, het vriendinnetje waar hij verliefd op werd toen hij nog maar vijftien, zestien jaar oud was.

Binnen de kortste keren was de zaal gevuld met vrienden, familie, kennissen en burens. Allen waren gekomen om afscheid te nemen. We begroetten hen met een kop koffie en appeltaart; appeltaart waar Benjamin zo gek op was. Na een tijdje gingen we naar boven, naar de zaal waar Benjamins lichaam lag opgebaard. De zaal zag eruit als een kapel, als een kerk bijna. Muziek speelde zachtjes op de achtergrond toen we binnenkwamen. Mensen gingen zitten. Prince's "Let's Go Crazy" werd gedraaid, luid en duidelijk. Het was een passend begin van deze viering. De viering van Benjamins leven. "Let's Go Crazy" was afgelopen. Vervolgens was het tijd voor mij om de aanwezigen toe te spreken. Ik liep het podium op en ging achter de microfoon staan. Voordat ik mijn toespraak hield, liet ik iedereen eerst weten dat Prince Benjamins held was. Toen begon ik mijn speech.

Benjamin, mijn zoon...

Benjamin is in alle rust thuis overleden... Mike en ikzelf waren aanwezig toen hij stierf. Hij wist dat zijn tijd gekomen was en hij accepteerde het. Benjamin was zeer zeker niet

bang om te sterven. Sinds begin dit jaar is Benjamins gezondheid heel hard achteruit gegaan en voor wij het wisten was Benjamin weer heel erg ziek. De afgelopen weken heb ik thuis voor hem gezorgd en die periode heeft mij tijd gegeven om het te accepteren en er vrede mee te hebben dat hij ons spoedig zou verlaten. Ik ben trots op mijn zoon, ik bewonder hem en neem mijn petje voor hem af. Niet een keer heeft hij geklaagd de afgelopen jaren, niet een keer heeft hij gevraagd waarom, waarom ik. Hij heeft zijn pijn en lijden moedig gedragen. Wij kunnen allemaal van hem leren. Wij zijn verdrietig om onze eigen egoïstische redenen. Maar Benjamin zou graag willen dat wij er allemaal vrede mee hebben en het accepteren.

Vandaag vieren wij zijn leven, treuren niet om zijn dood...

Zijn aardse leven begon op de Rembrandt van Rijnstraat in Bunschoten. Als jongetje was Benjamin altijd opgewekt, een tikkeltje verlegen. Een knap blond ventje. Vanaf zijn vroege leven had hij een speciale vriend – Klaas. Klaas waarmee hij is opgegroeid, een vriend die hem trouw was tot aan zijn laatste dagen hier in deze wereld. Niet ouder dan drie waren ze, toen ze voor het eerst “buddy’s” werden.

Benjamin ging naar de kleuterschool D’Arke bij ons in de straat. Maar Benjamin was daar niet echt happy. Toen al was hij zijn tijd ver vooruit. De kleuterschool was eigenlijk al te “kinderachtig” voor hem. Op een dag liep hij zelfs weg van de kleuterschool. Een geheimpje dat hij kort geleden nog met zijn jongste zusje Sarah⁸ deelde. Het gevolg was dat Sarah samen met een vriendinnetje ook besloot weg te lopen van school!

Zijn lagere schooljaren bracht Benjamin door op de Nieuw Baarnse School. Als 6-7 jarig kereltje ging hij voetballen bij de Baarnse voetbalclub. De zes jaren op de lagere school verliepen zonder problemen. Dat Benjamin intelligent

was wisten wij toen al. Voor zijn Cito-toets scoorde hij 550 uit 550. Graag wilden wij, zijn ouders, dat hij naar het Baarns Lyceum zou gaan voor zijn middelbaar onderwijs. Benjamin ging liever naar het Griffland College in Soest waar ook zijn zus en zijn vriend Klaas op school zaten. Veel gefeest, weinig gestudeerd. Als ik vroeg: "Benjamin, heb jij je huiswerk al af?" Dan was het antwoord altijd: "Zo goed als." Wetende dat hij zijn boeken nog niet eens uit zijn schooltas had gehaald!

Na de middelbare school heeft Benjamin nog een jaar doorgebracht op het Midland College in Amersfoort voor een middelbare beroepsopleiding. Daarna heeft hij besloten om naar Amerika te gaan. Samen met zijn stiefbroer Kenneth had hij zijn eerste eigen appartement. Studeren en werken in Austin, Texas om in zijn eigen levensonderhoud te voorzien. Leren hoe het is om op eigen benen te staan.

Benjamin kwam in de zomer van 1997 in aanraking met Shifu, een wijze Chinese Tai Chi leraar. Benjamin volgde Tai Chi lessen en om voor zijn lessen te kunnen betalen, hielp hij zijn Chinese leraar in zijn kruiden- en medicijnenwinkel. Sinds die tijd was Benjamin zeer geïnteresseerd in kruiden en natuurlijke geneesmiddelen. Dank zij deze wijze Chinese leraar heeft Benjamin veel over zichzelf geleerd.

In de zomer van 1998 werd het duidelijk voor Benjamin dat zijn gezondheid te wensen overliet⁹. Hij wist nog niet wat er precies aan de hand was. Tijdens deze zomer ging hij ook terug naar Nederland, zoekend naar antwoorden, zoekend naar zichzelf. Eind 1998 besloot hij om toch verder te gaan met een studie in Amerika. Begin januari 1999 begon Benjamin met heel veel enthousiasme aan zijn opleiding. In maart had hij een nieuw appartement gevonden en weer woonde hij op zichzelf. Zelfverzekerd en trots op zijn nieuw plek liet hij mij en Zoë in april zijn nieuwe onderkomen zien. Heel voorzichtig heeft hij mij toen ook verteld dat hij bang was dat er iets mis met hem was.

Mei 1999 werd er kanker geconstateerd. Toen Benjamin mij hiervan op de hoogte bracht heeft hij mij gevraagd om zijn besluiten te respecteren en hem te steunen in zijn beslissingen. Een van zijn opmerkingen was: "Als ik dit overleef, dan is dat reden om dit te vieren, maar mocht ik het niet overleven, dan is het toch reden om te vieren."

Vandaag zijn we hier om zijn leven, zijn illusie, zijn dood te vieren...

Nu wil ik graag een gedeelte van een verhaal voorlezen dat Benjamin zelf geschreven heeft¹⁰. Hij schreef dit in december 1998, toen hij twintig jaar oud was en voordat hij wist dat hij kanker had. Het verhaal heet "de jongen en zijn dood."

Hij was slechts vierentwintig toen ze elkaar voor het eerst ontmoetten. De Dood stond voor hem, keek hem aan. Zijn vertrouwde omgeving was verdwenen. De jongen bekeek de Dood nauwkeurig en hij zag een vriendelijke uitdrukking op zijn gezicht. De jongen moet verbaasd gekeken hebben toen de Dood hem vroeg welke vragen hij graag beantwoord zag. "Ik weet niet waar ik moet beginnen," zei de jongen. "Er is zoveel dat ik graag zou weten." Plotseling realiseerde de jongen zich dat de afgelopen vierentwintig jaar slechts een creatie was van zijn eigen verbeelding, die plaats had gevonden in een fractie van een seconde. Deze jaren hebben nooit bestaan! In feite begon het hele concept van tijd zijn betekenis te verliezen. "Op een gegeven moment zal je vergeten dat het allemaal je verbeelding is," had de Dood hem verteld. "Maar deze jaren op aarde waren echt! Hoe kan werkelijkheid en verbeelding zo vergelijkbaar, zo hetzelfde zijn?" vroeg de jongen. "Dat komt omdat ze hetzelfde zijn. Ze verschillen alleen in betekenis," zei de Dood.

De jongen kon nu duidelijk zien wat de illusie inhield. Hé, hij had vierentwintig illusionaire jaren geleefd. Over en

over. "Maar mijn moeder, mijn zus? Waren zij echt?" vroeg de jongen aan de Dood. "Echt in de zin dat jullie allemaal dezelfde illusie deelden. In de illusie van je moeder, ben jij haar zoon. In je zus' verbeelding speel je de rol van broer. Collectieve dromen, noem ik het. (We worden allemaal wakker vroeger of later.) "Maar nu ik wakker geworden ben van mijn droom, wat gebeurt er met mijn rol in de illusies/dromen van de mensen dicht om mij heen? Zal ik voor hen nog steeds bestaan?" "Dit is moeilijk uit te leggen, maar gemakkelijk te begrijpen. Voor hen ben jij uit hun leven verdwenen. Ze hebben er geen flauw idee van waar jij bent heengegaan. Ze weten niet dat je gewoon 'wakker' geworden bent. In jouw geval ben je wakker geworden tijdens hun leven. Dus jij geeft geen gehoor meer aan hun illusie. Voor hen ben jij dood, net zoals jouw opa dood was voor jou."

De jongen keek terug naar zijn illusie. Zijn geboorte, zijn jeugdjaren, zijn schooljaren en tenslotte zijn laatste jaren voordat hij stierf aan kanker. Hij begreep dat het allemaal deel uitmaakte van zijn eigen verbeelding en hij zag de zegen, het geluk van zijn ziekte in. Het had hem in staat gesteld om wakker te worden in een plaats waar hij de schepper was, een plek waar tijd geen betekenis had. Een plek zonder grenzen en beperkingen. Een plek waar een en nul hetzelfde waren. Een plek waar zijn lichaam geen begin en geen einde had. Een plek zo groots vrij van alles. De jongen probeerde een einde voor zijn verhaal te vinden. Maar hoe hard hij ook nadacht, de juiste woorden om zijn verhaal te beëindigen kwamen niet. Plotseling realiseerde hij zich dat er geen einde was aan dit verhaal. Dit was slechts het begin..."

Ik eindigde mijn toespraak met een gedicht dat Benjamin op hetzelfde moment als zijn verhaal had geschreven.

Dedicated to my only friend
He who will be there for me in the end
He who will take my pain away

On my final day
He who I can always count on
Even after I am gone.
Death ...

Ik stapte van het podium af en keerde terug naar mijn stoel.
Vervolgens werd het lied van Prince "I Wish You Heaven"
afgespeeld. Zoë stond op en reciteerde Robert Frost gedicht
"The Road Not Taken", het gedicht dat zo goed bij Benjamin
paste.

Two roads diverged in a yellow wood,
And sorry I could not travel both
And be one traveler, long I stood
And looked down one as far as I could
To where it bent in the undergrowth;

Then took the other, as just as fair,
And having perhaps the better claim
Because it was grassy and wanted wear;
Though as for that the passing there
Had worn them really about the same,

And both that morning equally lay
In leaves no step had trodden black.
Oh, I kept the first for another day!
Yet knowing how way leads on to way,
I doubted if I should ever come back.

I shall be telling this with a sigh
Somewhere ages and ages hence:
Two roads diverged in a wood, and I—
I took the one less traveled by,
And that has made all the difference.

Een ander lied werd ten gehore gebracht en Benjamins vader las de e-mail die hij van zijn zus Susan had ontvangen voor. Susan, mijn ex-schoonzus, was mij zeer dierbaar geworden. Zij was een belangrijke, ondersteunende persoon geworden. Zij had mij tijdens deze beproeving, deze nachtmerrie, deze strijd die kanker heette altijd bijgestaan. Een strijd die niet alleen Benjamin, maar wij allemaal hadden gestreden. Susan, die in de Verenigde Staten woont, kon helaas niet naar de begrafenis komen. Ze had gemaïld om te vragen of Wayne, haar broer, de kracht op kon brengen een paar woorden voor te lezen, die zij had geschreven:

Beste Wayne, Marga, Zoë, Mike, familie en vrienden,
Verdrietig, dat ik niet zelf aanwezig kon zijn om deze woorden persoonlijk toe te spreken... om met jullie te delen dat mijn neef Benjamin niet alleen mijn leven raakte, maar ook mijn hart... Hij was een free spirit, die antwoorden op de meest complexe vraagstukken probeerde te vinden... altijd nieuwsgierig... altijd op zoek. Zijn aanstekelijke glimlach... zijn vragende geest... zijn oneindige zoektocht naar het "waarom?" Het maakte niet uit over welk onderwerp... Zijn liefde voor de natuur en altijd op zoek naar de schoonheid binnenin – nooit tevreden met de omslag van het boek, maar meer geïnteresseerd in de inhoud... Zijn intellect en passie voor het mysterieuze... hij was een ingewikkelde jongeman... die velen misschien niet zouden hebben begrepen, maar dat maakte allemaal deel uit van het unieke pakket dat wij kenden en liefhadden als Benjamin... Ik had niet het genoegen zoals velen van jullie om hem te zien opgroeien... maar ik had een paar jaar geleden wel de voldoening samen met hem quality time door te brengen. En elk moment dat we samen deelden was altijd interessanter, leuker – meer schrijnender dan de vorige... we praatten, we plaagden, we lachten, we waren het zelfs eens om het oneens te zijn, en dat waren we vele keren. Maar we begrepen en respecteerden elkaar, altijd. We deden

dit vaak – als wij samen frietjes aten... hij hield van frieten en appeltaart.

Benjamin was een zeer moedige jongeman... Hij leefde en stierf op zijn voorwaarden, op zijn eigen manier... met degenen die het meest van hem hielden dichtbij aan zijn zijde toen hij overleed. Nu is hij heel, gezond en waakt hij over hen die hij liefhad – zijn moeder, vader, zus, familie en vrienden...

Mijn allerlaatste woorden aan hem waren "I love you, Benjamin"... en in zijn zwakke stem, antwoordde hij: "I love you"... Ik wist toen dat het de laatste keer zou zijn dat ik ooit zijn stem zou horen... Ik ben verdrietig... voor mij... Maar ik heb er vrede mee, want ik weet dat hij geen pijn meer heeft... Zijn geest leeft voort... zijn herinnering zal voor altijd in mijn hart en in mijn gedachten aanwezig zijn, zoals dat zal zijn voor degenen die Benjamin kennen en liefhebben.

Vier zijn leven... hij zou het niet anders gewild hebben... Ik zal je missen... maar je bent nooit ver weg, ik kan jouw aanwezigheid in alles wat mooi is voelen...

Benjamin betekent zoon... zoon van mijn rechterhand... Hij is jouw zoon... hij is onze zoon... Hij is onvergetelijk...

Ik hou van je, Benjamin...

Susan

Het was moeilijk voor Wayne om die mooie woorden hardop voor te lezen zonder emotioneel te worden. Maar hij deed het toch maar. Wayne verliet het podium en de muziek die Benjamin zelf gemixt had werd nu gedraaid. De muziek begon met woorden gesproken door een man. De man klonk Indisch. De woorden gingen over de verschillende religies, de verschillende geloven, en de noodzaak om tot elkaar te komen. Om alle volken, alle godsdiensten te respecteren. Helaas waren de woorden niet zo duidelijk en ik ben er niet zeker van of iedereen het wel begreep. Ik heb geen idee hoe Benjamin aan deze tekst kwam. Benjamins mix klonk mooi, perfect. Daarna was de beurt aan Klaas om een paar woorden te zeg-

gen. Ik wist dat er veel moed voor nodig was om dit te doen. Hij had zijn bezorgdheid geuit over het spreken voor een groot publiek. Maar, samen met Mariska, stapte hij naar voren, en citeerde hij een paar woorden uit het gesprek dat Benjamin en Klaas samen hadden slechts twee dagen voordat Benjamin stierf.

"Benjamin, we spraken over het leven toen je zei: "Jij hebt makkelijk praten." We spraken over de dood toen je zei: "Nu heb ik makkelijk praten." Je hebt altijd al geleefd. Er is geen dood. Alleen een tijdelijk afscheid, maar zelfs dat is schijn... Lieve Benjamin, de zon gaat op hetzelfde punt op als waar hij onder gaat. Net zoals de zon die nooit werkelijk ondergaat, komt er ook nooit een eind aan de reis van onze ziel. We houden van je, jij bent onze beste vriend, we zullen je missen."

Toen de dienst voorbij was, kregen de mensen een laatste kans om langs de kist te lopen en vaarwel te zeggen tegen mijn mooie, moedige zoon. Daarna werd de kist gesloten. De begrafenisverzorgers namen de kist mee en plaatsten hem in de lijkwagen. We liepen zwigend achter de lijkwagen van het uitvaartcentrum naar de begraafplaats. Benjamin wilde dat de begrafenis met respect en waardigheid plaatsvond. Wandelen achter de lijkwagen naar de begraafplaats was zeker respectvol en waardig.

Het was een korte wandeling, misschien tien minuten. De begraafplaats in Baarn waar Benjamin ligt begraven is prachtig. De ingang is schitterend, met prachtige bogen aan de voorkant van het gebouw. De parkachtige begraafplaats is omringd door grote bomen en de graven liggen sierlijk onder en tussen de bomen. Vooral in de zomer voelt het alsof je in een bos loopt. Ik zou willen dat Benjamin het zelf had kunnen zien voordat hij stierf. Toen duidelijk werd dat hij deze vreselijke ziekte niet zou overleven, had ik Benjamin gevraagd,

waar hij zou willen worden begraven. Hij wist het niet en daarom stelde ik Baarn voor, want dat was de plaats waar hij geboren was, waar hij op school had gezeten. Benjamin was het helemaal met mij eens. En nu, nu waren wij er. Op zijn laatste rustplaats, vol met hoge bomen, mooie struiken, goed onderhouden en zeer stil.

De kist werd uit de lijkwagen gehaald. Bloemen lagen boven op de kist. Mike, Ken, Klaas, en andere familieleden begeleidden de kist naar het graf. Daar stonden wij dan allemaal rond het graf. De vader van Klaas sprak de laatste woorden. Hij vertelde hoe Benjamin en zijn zoon Klaas samen waren opgegroeid, hoe Benjamin als een zoon voor hem was geweest, hoe Benjamin als een broer was voor Klaas zijn jongere broer. Dat hij nooit "ik hou van je" tegen Benjamin had gezegd en dat hij voelde dat hij dat nu moest zeggen. Omdat hij oprecht van Benjamin op zijn eigen speciale manier hield, net als zijn vrouw en kinderen van Benjamin hielden. Hij zei dat hij van zijn kinderen hield, iets wat hij hen niet zo vaak liet weten. Nu realiseerde hij zich hoe belangrijk die woorden waren, niet alleen nu op de begrafenis, maar elke dag.

In stilte liepen we terug van de begraafplaats naar het uitvaartcentrum. Daar bedankten we iedereen voor hun steun en sympathie. Benjamins leven op aarde was niet meer.

Dit was slechts het begin...

• Hoofdstuk 2 •

Het nieuws

*Two roads diverged in a yellow wood,
And sorry I could not travel both
And be one traveler, long I stood
And looked down one as far as I could...*

*Two roads diverged in a wood, and I—
I took the one less traveled by,
And that has made all the difference.*

Uit: "The Road Not Taken," door Robert Frost

Begin 1999 woonde ik tijdelijk in Rotterdam. Ik was daar voor mijn werk als consultant. Daar zat ik dan, terug in mijn geboorteland. Het land waar ik bijna mijn hele leven gewoond had. Ver weg van mijn man Mike, mijn zoon Benjamin en mijn thuis in Austin.

Mike, een Amerikaan en mijn tweede echtgenoot, had ik midden jaren tachtig ontmoet. Hij was toentertijd gestationeerd op de vliegbasis Soesterberg. Eind jaren tachtig ging hij met militair pensioen en begin jaren negentig zijn wij van Nederland naar Austin in de staat Texas verhuisd. Mijn doch-

ter Zoë en mijn zoon Benjamin bleven in Nederland en gingen bij hun vader wonen. Niettemin besloten zowel Zoë als Benjamin een paar jaar later naar Amerika te komen. Zoë heeft er slechts iets meer dan een jaar gewoond. In 1997 is zij voor-
goed naar Nederland teruggekeerd. Benjamin keerde ook terug, maar dat was slechts tijdelijk. Hij ging terug omdat hij niet lekker in zijn vel zat. Hij wilde erachter komen wat er mis was met hem en waarom hij aan overmatig zweten leed. Dat niet goed voelen en overmatig zweten had zijn zelfvertrouwen ondermijnd. Na een verblijf van zeven maanden in Nederland was hij net voor Kerstmis eind 1998 terug in Austin.

In maart, toen ik in Rotterdam werkte, kreeg ik een paar lange e-mails van Benjamin. In tegenstelling tot het voorgaande jaar was Benjamin wederom vol hoop, vol enthousiasme. Hij voelde zich goed en zag zijn toekomst hoopvol tegemoet. In januari was hij weer met school begonnen. Hij had zich in laten schrijven aan het Austin Community College. En hij had net een appartement gevonden en het huurcontract ondertekend. Hij e-mailde me dat hij er elk moment in kon trekken, ook al was de huurovereenkomst pas op 1 april van kracht. Hij was blij met de studietoelage die hij van mij kreeg. Daarnaast was hij van plan om zo'n vijftien tot twintig uur per week te gaan werken. Met de inkomsten van zijn werk en mijn toelage was hij in staat zijn studie te bekostigen en in zijn levensonderhoud te voorzien.

Hij schreef me hoe blij hij was met het appartement, hoe mooi de omgeving was, met heel veel groen en toch dicht bij het centrum van Austin. Alles was op loopafstand of slechts een fietsritje ver. "Je moet snel naar Austin komen om mijn appartement te zien. Het is een super locatie. De hele buurt staat vol met groene hoge bomen." Benjamin respecteerde alles wat met de natuur, met Moeder Aarde te maken had. Zilker Park was slechts drie minuten fietsen. Lake Austin Boulevard was maar twee minuten lopen. Hij was er trots op

dat het goed ging op school. Zijn opstel Engels was goed beoordeeld en hij had een hoog cijfer voor wiskunde gekregen. Hij zei hoe leuk het was om naar school te gaan nu hij beseftte waarom hij naar school ging. Hij was blij dat spring break voorbij was, blij dat hij weer mocht studeren. Het was leuk om deze positieve e-mails te ontvangen en ik antwoordde dat ik blij was voor hem. Blij dat alles zo goed ging, dat zijn toekomst er rooskleurig uitzag. Ik had hem sinds lange tijd niet zo gelukkig gezien. Ik e-mailde hem dat ik zou proberen om snel over te komen en hem te bezoeken.

In de derde week van april vlogen Zoë en ik naar Austin. Mijn werkgever keurde het goed dat ik regelmatig terugvloog naar Texas. Ik besloot om Zoë mee te nemen en haar de gelegenheid te geven om haar broer te bezoeken. Ze had hem immers niet meer gezien sinds hij voor de kerst naar Texas was teruggekeerd. Het doel van ons bezoek aan Austin was tweeledig. Natuurlijk kwamen we voor Benjamin en wilden we heel graag zijn nieuwe appartement zien. Maar we waren er ook voor Mike, want op 24 april was hij jarig. Mike was alleen geweest sinds ik de projectopdracht in Rotterdam aanvaard had. Het was fijn om weer thuis te zijn, ook al was het maar voor een week. Een week waarin Benjamin vol trots zijn appartement aan Zoë en mij toonde. Een week waarin we Mike's verjaardag vierden. Een week waarin we gingen winkelen en genoten van het nietsdoen.

Totdat op een avond, toen ik al in bed lag, de telefoon ging. Het was Benjamin. Hij belde vanuit het politiebureau. De politie had hem aangehouden en gearresteerd. Hij bleek een uitstaande bekeuring te hebben. Een verkeersovertreding. Ik was me bewust van dit Amerikaanse gebruik: als je een bekeuring niet betaalde kon de politie je opsluiten! In Nederland is dat bijna ondenkbaar. Daar sturen ze je gewoon een aanmaning, en nog een, en nog een. Ik verzekerde Benjamin dat hij zich geen zorgen hoefde te maken. Ik zou direct naar het politiebureau komen om de openstaande bekeuring

te betalen en zodra de boete was voldaan, zou hij worden vrijgelaten. Terwijl ik me aankleedde ging de telefoon open. En weer was het Benjamin. Hij vertelde me dat ik beter een advocaat mee kon brengen, want het bleek niet zo eenvoudig te zijn. Gewoon betalen om hem uit de gevangenis te krijgen leek niet te gaan lukken. Blijkbaar had de politie zijn auto doorzocht en was er een vlindermes in de kofferbak van zijn auto gevonden.

Breng een advocaat mee? Waar haal ik midden in de nacht een advocaat vandaan, dacht ik. Ik had nooit eerder een advocaat nodig gehad. Mike stond op en samen keken we in de Yellow Pages om een advocaat te zoeken. We kozen voor iemand die dicht bij het centrum van Austin en in de buurt van het politiebureau gevestigd was. Mike belde en de advocaat beloofde binnen een half uur naar het politiebureau te komen. Intussen vertrokken ook Mike en ik naar het politiebureau in de hoop Benjamin uit zijn gevangenschap te lossen. Op het bureau aangekomen betaalden we eerst de advocaat zijn honorarium en vervolgens besprak hij achter gesloten deuren de kwestie met de ambtenaren. Toen hij terugkwam vertelde hij ons dat ze Benjamin zouden vrijlaten. Als we geluk hadden zou hij voor de ochtend thuis zijn.

Mike en ik hebben de hele nacht in de hal van het politiebureau op Benjamin zitten wachten. Eindelijk, uren later, kwam hij door de deur. Wat een opluchting! Ik had nog nooit zoiets meegemaakt en hoopte ook nooit meer zoiets mee te hoeven maken. Voordat ze Benjamin lieten gaan kregen we wel te horen dat we de volgende dag samen met Benjamin terug moesten komen. Blijkbaar was de zaak nog niet afgedaan.

Deze ervaring was Benjamin niet in de koude kleren gaan zitten. Hij had het zelfs in het opstel 'Vorige week was ik een crimineel' voor school verwerkt. Daarin schreef hij hoe de politie hem behandelde. Hoe ze hem water weigerden en hoe hij uiteindelijk in een cel belandde met vier andere jon-

gens. Een cel van nog geen drie bij drie meter groot.

Benjamin schreef:

Eerder die avond had ik een moeizaam gesprek met mijn moeder. Vervolgens zaten we beiden in mijn auto te huilen. Wetende dat ze slechts een week in Austin was, voelde ik boosheid, ik was kwaad op haar. Ik begon naar huis te rijden en het viel me op dat er drie katten op de weg lagen. Ik stuurde om hen heen, omdat ze niet aan de kant gingen. Dat is vreemd, dacht ik. Later, toen ik op de rondweg naar het noorden reed, zag ik lichtflitsen in de verte. Ik minderde vaart. Er bleek een verschrikkelijk ongeluk te zijn gebeurd. Er waren drie brandweerwagens, drie ambulances en een horde politieauto's.

Eenmaal thuis in mijn appartement voelde ik me gefrustreerd. Ik had nog steeds niet tegen mijn moeder gezegd wat ik haar al maanden had willen vertellen. Ik besloot in mijn auto te stappen en een stukje te gaan rijden. Rijden had altijd een goed effect op mij. Op een bepaalde manier voelde ik me vrij als ik reed. Vooral door de heuvels op een heldere nacht met mijn dak open. Die nacht reed ik en reed ik.

Op weg naar huis zag ik een knipperend rood verkeerslicht te laat en reed ik door zonder te stoppen. In minder dan een minuut werd ik aangehouden door een politieagent. Al snel nadat ik stopte, scheen de zaklamp van de agent nadrukkelijk in mijn gezicht. "Weet je waarom ik je heb aangehouden?" vroeg hij. "Omdat ik het rode knipperlicht heb genegeerd?" antwoordde ik. "Je reed te hard. Je reed zeventig mijl per uur in een vijfenveertig zone." Dat is vreemd, dacht ik. Ik had sinds ik mijn appartement verliet niet te hard gereden. Hij vroeg me om mijn rijbewijs en een bewijs van verzekering. Ik gaf hem wat hij vroeg.

Nadat ik in mijn auto vijf, misschien tien minuten had zitten wachten, kwam de agent terug. Hij vroeg me om uit de auto te stappen en voor ik het wist zat ik op de achterbank

van de politieauto, geboeid. De agent legde me uit dat ik een uitstaande bekeuring had en dat er een arrestatiebevel lag voor mijn aanhouding. De back-up die inmiddels aangekomen was, hielp hem mijn auto te doorzoeken. Ze haalden een mes uit de achterbak van mijn auto. Het was mijn vlindermes. Ik had het in Spanje gekocht, ongeveer vier en een half jaar geleden. Ik was dat mes helemaal vergeten. Dit ziet er niet goed uit, dacht ik. Een van de agenten kwam terug naar de politieauto en vroeg naar het mes. Ik vertelde hem dat het van mij was.

Tijdens de rit naar het West Lake-politiebureau vertelde de agent me dat het een illegaal mes was en dat ik beschuldigd kon worden met een klasse A-misdrijf. Het bezit van een verboden wapen was een serieuze zaak. Nog steeds geboeid kwam ik op het politiebureau aan, waar de agent me zei door de glazen deur te gaan. Ik wees naar de enige deur van glas en zei: "Die deur?" "Nee, die daar," zei hij, terwijl hij naar een andere deur wees. Dat is geen glazen deur, dacht ik. Het is een stalen deur met een dikke plaat van glas als raam ernaast.

Ik ging naar binnen en begon na te denken over alles wat er gebeurd was die avond. Ik ging zitten met mijn handen nog steeds achter mijn rug vastgebonden. Ik vroeg me af hoe lang het zou duren voordat ik hier uit zou zijn. Voor de ochtend? Het was de een na laatste week op school en ik moest mijn opdracht Engels morgen inleveren. Na een uur of zo werd ik ongeduldig. Moesten ze geen papierwerk of iets dergelijks doen, zodat ik aan de politie van Austin kon worden overgedragen? Ik hoorde de twee agenten buiten mijn cel praten. Ze waren helemaal geen papierwerk aan het doen. In plaats daarvan stonden ze gekscherend over dingen te praten, die tijdens hun dienst waren gebeurd. Ik hoorde dat ze woorden als klootzak, shit, lul, en holy shit gebruikten.

Ik vond het vreemd dat deze mensen, die verondersteld werden een voorbeeld aan de rest van de samenleving te

geven, zulke taal gebruikten. Ik hoorde de een aan de ander vertellen dat de man die hij eerder had gearresteerd het niet verdiende de komende vijf jaar het daglicht te zien. De situatie begon erger te worden. Niet alleen was ik gearresteerd, de mensen die mij hadden gearresteerd bleken geen enkele morele waarde te hebben. Ik kon niet wachten tot mijn overplaatsing naar het hoofdbureau in Austin. Ik wist zeker dat de politie daar van een hoger niveau zou zijn dan de twee agenten waar ik nu aan overgeleverd was.

Ik begon een droge mond te krijgen. Ik had een glas water nodig. Ik klopte op het raam. Ze negeerden me. Ik klopte opnieuw. Ze negeerden me nog steeds. Na vier keer kloppen, in de hoop dat een van de twee zou reageren, realiseerde ik me dat deze mensen niets om mij gaven. Ik ging weer zitten, trok mijn geboeide handen onder mijn benen door en pakte mijn sigaretten en aansteker.

Een paar minuten later kwam een van de agenten naar mijn cel. Hij opende de deur en had een boze uitdrukking op zijn gezicht. Hij was helemaal niet blij dat ik rookte en zei dat hij me ging dagvaarden voor het schenden van de rokerswet. Ook plaatste hij de handboeien weer achter mijn rug en vertelde me dat als ik ze daar niet zou laten, hij me aan de metalen ketting vast zou binden. Die ketting zat met bouten vast aan de bank, die op zijn beurt aan de vloer vastgeschroefd zat. Hij beval me om te gaan zitten. Ik vroeg hem om een glas water. Hij zei dat ik geen water kon krijgen.

Na wat een eeuwigheid leek was ik eindelijk op weg naar het politiebureau in Austin. Toen de agent me op het hoofdbureau achterliet, stak ik mijn hand uit en schudde de zijne, om als het ware te bevestigen dat hij zijn klus had geklaard. Ik werd opnieuw gefouilleerd, deze keer door een andere agent, die mijn zakken leegde en de inhoud in een gele container plaatste. Deze keer namen ze ook mijn sigaretten af.

Terwijl ik daar stond te wachten om te horen wat er zou

gebeuren, zag ik de mentaliteit van de agenten om me heen. Het waren er ten minste vijftien of zo. De meesten leken erg vijandig. Ze liepen wat rond, waren luidruchtig en vertelden elkaar moppen, alsof ze een soort 'power trip' moesten uitvoeren. Zelfs sommige van de vrouwelijke agenten gedroegen zich op deze macho manier. Ik merkte een bord aan de muur op. Er stond 'Peace Officers'. Wat ik sinds mijn arrestatie had meegemaakt was alles behalve vredig. Ik hield me op de achtergrond en bleef beleefd.

Ik werd naar een kamer geleid waar ik moest wachten. Ik had geen idee waarvoor. Ik was nog nooit in een situatie als deze beland en wist niet wat er zou gebeuren. Ik ging op een houten bank zitten. Er waren elf andere mensen in de kamer. Ik voelde me ongemakkelijk en niet op mijn plaats. Na het observeren van de mensen daar met mij in die kamer, pakte ik een van de vier telefoons en belde mijn moeder. Ik vroeg me af hoe laat het was en schatte dat het ongeveer kwart voor drie was. Ze nam op. Ik vertelde haar wat er gebeurd was en vroeg haar om al het mogelijke te doen om mij daar weg te halen. Terwijl ik aan de telefoon zat ging de deur open. Na vier andere namen, werd ik geroepen. Ik vertelde mijn moeder dat ik moest gaan en dat ik zou proberen haar opnieuw te bellen.

Ik moest met de agent mee, een aantal vragen beantwoorden en wat papieren ondertekenen. Daarna werd ik gevraagd om mijn schoenen en sokken uit te trekken en een paar slippers die hij uit de schappen naast me had getrokken aan te doen. Op dat moment wist ik dat mijn verblijf langer zou duren dan ik had gehoopt. Ik vroeg of ik naar de wc mocht. Dat mocht.

Spoedig daarna werden ik en vijf anderen geroepen. We moesten de blauwe lijn volgen naar een kamer aan het einde van de hal. In die kamer werden we verplicht al onze kleren uit te trekken en ze in de zak voor ons te plaatsen. De kleren die ik droeg maakten plaats voor een donkerblauw pyjama-

achtig gevangenispak. Met de minuut begon de situatie er slechter uit te zien. Ik kreeg een deken en moest een andere blauwe lijn naar boven volgen. Boven nam een andere agent me mee naar mijn cel.

Het stapelbed was al in bezit genomen. Op de vloer, tussen het bed en het toilet lag een matras mij op te wachten. De man bovenop het stapelbed snurkte. Hij zat zeker al een tijdje. De man onderop het stapelbed was wakker. Net als ik, niet in staat om te slapen. Alles om me heen was van staal gemaakt: de muren, de deur, het stapelbed, zelfs het toilet was van metaal. De tl-buis achter een metalen scherm aan het plafond bleef aan. Alle contact met de buitenwereld was afgesneden. Ik voelde dat mijn vrijheid in de handen van vreemde mensen lag. Het enige wat ik kon doen was hopen dat mijn moeder me op de een of andere manier hier weg zou halen.

Ik hoorde een bewaker naar mijn cel lopen. Laat het voor mij zijn, alsjeblieft. Ik hoorde het slot draaien en zag de deur open gaan. "Hyman," zei de bewaker met een harde stem. Ik stond op en liep de cel uit. "Laat de deken in de cel," zei hij.

"Kom ik hier dan terug?" vroeg ik.

"Uiteindelijk wel".

Ik volgde hem naar beneden. Er was een advocaat om me te zien. Ik voelde me opgelucht. Hij vertelde me dat ik binnen een paar uur vrij zou zijn als ik een papier tekende met de belofte om voor de rechtbank te verschijnen. Ik tekende zonder aarzeling. Ik voelde me veel beter nu ik wist dat ik hier niet lang meer zou zijn.

Ik was weer terug in mijn stalen kooi. Na ongeveer dertig minuten ging de deur opnieuw open. Een bewaker liet nog iemand binnen. Hoeveel mensen passen er in deze kleine ruimte? Er waren nu vier mensen in een kamer niet groter dan drie bij drie meter. De vierde man legde zijn matras half over de mijne. Nog even en dan ben ik uit deze hel.

Het ontbijt werd geserveerd om half zes en bestond uit

een sinaasappel, een klein pakje melk en een plastic zak met cornflakes. Om zes uur werd ik vrijgelaten. Ik had mijn vrijheid nog nooit zo gewaardeerd als die ochtend. Er moet nog een aantal juridische kwesties behandeld worden, maar ik ben er vrij zeker dat het allemaal goed komt. Door deze ervaring heb ik iets ondervonden wat ik nooit op een andere manier zou hebben kunnen leren.

Een dag na deze verschrikkelijke beproeving, vroeg Benjamin me om naar zijn appartement te komen, in mijn eentje, zonder Zoë. Hij wilde met me praten. Uiteraard, dit was de discussie die hij die avond had willen voeren voordat hij in de gevangenis belandde. We zaten op de bank en voorzichtig probeerde hij me uit te leggen dat hij dacht dat er iets mis was. Hij was snel moe en had meer slaap nodig dan hij gewend was. Hij zei dat hij een bult op zijn teelbal gevonden had en was bang dat het kanker zou kunnen zijn.

Op dat moment beangstigde het mij niet. Ik had nog nooit van teelbalkanker gehoord en wist niet eens dat dit type kanker bestond. Ik troostte hem en zei dat het vermoedelijk een cyste was, niets aan de hand, en dat hij naar een uroloog moest voor een onderzoek. Ik verzekerde hem dat het waarschijnlijk niets ernstigs was. Ik legde hem uit dat ik zelf een cyste had gehad net nadat hij was geboren en dat het door middel van een kleine operatie was verwijderd.

De rest van de avond genoten we van elkaar, spraken over hoe goed het ging op school, over zijn enthousiasme en wat hij wilde worden. Het was goed om samen te zijn met mijn zoon en even tijd voor elkaar te hebben. Rond middernacht ging ik terug naar huis naar Mike en Zoë.

Onze week in Austin was bijna voorbij, het was bijna tijd om terug te vliegen naar Nederland. Maar voordat ik vertrok, zorgde ik ervoor dat alle details van Benjamins beproeving met de politie afgehandeld waren. Ik ging naar het West Lake politiebureau om zijn tickets te betalen. Op het bureau

zag ik dat de aanklacht van te hard rijden was doorgestreept. Dus Benjamin had gelijk, hij had nooit te hard gereden die nacht. Ik betaalde \$10 voor zijn auto-inspectie en een schandelijk bedrag van \$566,25 omdat hij in de cel een sigaret had gerookt.

In de tussentijd hoorden we van de advocaat dat Benjamin op 27 mei naar de rechtbank moest. Zijn advocaat liet ook weten dat op die datum vermoedelijk nog niets aan de zaak zou zijn gedaan. Hij informeerde ons dat wij waarschijnlijk meerdere keren terug moesten komen voordat de zaak afgerond kon worden. Hij zei dat het ongetwijfeld zes maanden zou gaan duren. Ik beloofde Benjamin dat ik op 26 mei terug zou zijn in Austin, zodat ik erbij kon zijn als hij voor moest komen. Op 30 april keerden Zoë en ik terug naar Nederland.

Het was vrijdagavond 14 mei 1999. Ik was net terug in mijn tijdelijke thuis, het appartement in het centrum van Rotterdam. Weer een drukke dag met allerlei systeemproblemen was voorbij. Sinds het bedrijf zijn ERP systeem¹¹ geïmplementeerd had, had ik niet anders dan lange dagen gewerkt. Twaalf uur per dag was geen uitzondering. Het Amerikaanse team, dat verantwoordelijk voor de realisatie van het systeem was geweest, had het bedrijf verlaten en ik was de 'gelukkige' die het nieuwe systeem mocht ondersteunen.

Hier zat ik dan, terug in Nederland, weer gescheiden van mijn man en mijn zoon. Waarom had ik ooit voor dit veeleisende beroep van ERP consultant gekozen? Ik wist dat het veel reizen in hield, vliegen van de ene plaats naar de andere. Niet alleen in de Verenigde Staten, maar ook internationaal. Ik hield niet eens van vliegen!

Ik gooide mijn schoenen uit en maakte het me gemakkelijk, klaar om van het weekend te genieten. Toen ging de telefoon. Het was Benjamin. Hij vertelde dat hij de dag ervoor naar een uroloog was geweest. In het centrum van Austin, in

de buurt waar hij woonde. Bloed was afgenomen en er was een echo gemaakt. En nu had hij de resultaten ontvangen. "Mam," zei hij, "ik heb kanker. Ze hebben teelbalkanker geconstateerd."

Stilte... Het was alsof mijn hart stopte met kloppen, ik hapte naar lucht. Ik was verbijsterd en kon mijn oren niet geloven. Benjamin moet mijn bezorgdheid hebben gevoeld en probeerde me te troosten door me te vertellen dat de overlevingskans voor teelbalkanker hoog was, ongeveer 95 procent. De uroloog had hem verteld dat het geen big deal was. Zijn teelbal moest meteen verwijderd worden. Daarna een paar rondes chemotherapie en hij zou weer zo goed als de oude zijn, voordat hij het wist. Hij zou na de zomer zo weer verder kunnen met zijn studie.

Ik vertelde Benjamin aan de telefoon dat ik met de eerste de beste vlucht terug zou keren naar Austin. Ik wilde er voor hem zijn. Ik hing op zodat ik een vlucht kon boeken. Ik was er kapot van, in de war. Mijn mooie zoon had een dodelijke ziekte. Hoe was dit mogelijk? Ik moest terug naar Austin, ik moest er zijn voor mijn zoon. Ik belde KLM om te zien of ik de volgende ochtend kon vliegen. Ik had geluk, ze hadden een stoel vrij. Ik boekte de vlucht en het ticket zou ik in de vertrekhal ophalen.

Kort nadat ik had opgehangen ging de telefoon. Mijn vriendin belde. Een vriendin die ik al sinds de lagere school kende en met wie ik goede en slechte tijden had gedeeld. Een vriendin die mij in de moeilijkste periode van mijn leven zou laten vallen. Zodra ik de telefoon oppakte, begon ik te huilen. Ze zei: "Wat is er? Wat is er?" Ik kon geen woord uitbrengen. Ze bleef schreeuwen, eisen om te weten wat er mis was. Tot slot kwamen de woorden eruit. "Benjamin heeft net gebeld, en... hij heeft kanker!"

"Oh mijn God, dit kan niet waar zijn... Dit kan niet waar zijn..." Mijn vriendin had haar eigen broer slechts een jaar eerder aan kanker verloren. Ze begreep hoe ik me voelde. Ik

herinnerde mij hoe zij over haar broer had verteld, hoe deze vreselijke ziekte zijn leven had weggenomen. Hoe hij aan het einde van de ziekte helemaal was weggekijnd. Hoe vreselijk mager hij was, hoe hij had geleden. Was dit wat Benjamin stond te wachten? Ik kon het niet geloven. Hij was nog maar eenentwintig jaar oud! Dit kon niet waar zijn. In dit telefoongesprek, vertelde ik haar iets wat ik nog nooit iemand in mijn leven had verteld.

Toen Benjamin nog maar een baby was, had ik altijd het gevoel alsof er iets mis was. Alsof er iets niet in orde was. Nachtmerries had ik ervan. Ik had het gevoel alsof hij door mijn handen glipte als ik hem onder zijn armpjes vastpakte. Alsof ik hem niet kon vasthouden. Ik had die gevoelens telkens weer. Maar Benjamin groeide op tot een normale, gezonde baby en de gevoelens verdwenen. En ik had er nooit meer aan gedacht – tot nu toe, tot dit telefoongesprek. Mijn vriendin luisterde naar wat ik te zeggen had en ze antwoordde: “Die gevoelens, de nachtmerries, hadden niets met tijd te maken. Dit zou op ieder tijdstip in het leven kunnen plaatsvinden.”

We praatten nog wat, maar ik voelde de urgentie om op te hangen. Ik was rusteloos en ik moest zo snel mogelijk aan de slag om mijn spullen in te pakken. Het appartement behoorde aan mijn werkgever toe. Ik moest dan ook al mijn persoonlijke bezittingen daar weg halen. Ik wist immers niet of ik nog wel terug zou komen. Ik belde Zoë en vertelde haar dat er bij Benjamin kanker ontdekt was. Opnieuw verbijstering, opnieuw hartverscheurende emoties. Ook Zoë was er kapot van. Natuurlijk begreep ze dat ik onmiddellijk terug moest naar Austin en dat ik er voor Benjamin moest zijn. Ze beloofde me de volgende ochtend te helpen met het leeghalen van het appartement. Ondanks dat ik uitgerust moest zijn voordat ik aan mijn tien uur durende vlucht begon, kon ik niet slapen.

In plaats van te slapen zat ik achter mijn computer en

zocht op internet alles wat ik maar kon vinden over teelbalkanker. Hoe kwam het dat ik niets van deze ziekte af wist? Hoe kon het dat jongemannen niet op de hoogte waren van deze vorm van kanker? Waarom zijn alle vrouwen op de hoogte van borstkanker? Waarom worden jongemannen niet bewust gemaakt van deze ernstige ziekte? Ik vond een paar pagina's, maar niet al te veel. Tegenwoordig is godzijdank veel meer op internet te vinden over teelbalkanker. Er zijn zelfs filmpjes op YouTube om te laten zien hoe je zelf onderzoek kan doen. Maar toen, toen Benjamin werd geconfronteerd met de ziekte, was er bitter weinig voorhanden. Slechts een enkele bladzijde hier en daar. Ik las dan ook alles wat ik tegen kwam, om erachter te komen wat de risico's waren en welke behandelingen er waren.

Mijn vlucht terug naar Austin kan ik mij niet meer voor de geest halen. Ik kan me niet herinneren wat er toen door mij heen ging en hoe ik ermee om ging. Ik weet alleen dat Benjamin mij op stond te wachten op het vliegveld. Hij stond daar, terwijl ik door de poort kwam. Hij zag er goed uit, erg knap, niet als een jongeman die een dodelijke ziekte had. Het leek allemaal zo onwerkelijk. Hij reed me naar mijn huis in Austin en zette mij af. Ik had met hem afgesproken om de volgende dag naar zijn appartement te komen. Daar zouden we bespreken welke actie ondernomen moest worden. Ik liep naar binnen. Mike was verrast me te zien. Ik had hem niet laten weten dat ik zou komen. Hij vroeg zich af waarom ik terug was, en ik vertelde hem dat er bij Benjamin kanker was geconstateerd. Ook Mike was diep bedroefd.

De volgende dag reed ik naar het appartement van Benjamin. Benjamin stelde voor dat we naar het park liepen om daar met elkaar te praten. Het park was heel dichtbij, aan de overkant van de weg. Een prachtig park waar een beekje doorheen liep en met een natuurzwembad. In het park vroeg hij me, ongeacht hoe vreemd dit misschien ook klonk, zijn

keuzes te respecteren en hem te steunen in zijn beslissingen. Daarna maakte hij mij duidelijk dat hij niet van plan was om de conventionele kankertherapieën te volgen. Hij wilde alternatieve therapieën uitproberen. Ik was geschokt. Ik wist niets van conventionele therapieën, laat staan van alternatieve behandelingen. Het was duidelijk dat Benjamin al naar verschillende opties had gekeken. Hij had zelfs een paar boeken over dit onderwerp gekocht. Ik waarschuwde hem dat er misschien geen weg terug was naar de reguliere geneeswijze als hij voor het pad van de alternatieve geneeskunde koos, mocht hij later van gedachten veranderen.

Ik probeerde niet al te bezorgd te klinken, maar ik was erg ongerust. Ik wilde er voor hem zijn, ik wilde hem steunen zo veel als ik kon, maar ik had nooit gedacht dat hij het advies van zijn uroloog niet zou opvolgen. We spraken nog wat meer over de ziekte en hoe verwoestend kanker kan zijn. Ik vertelde hem dat sterven aan kanker een verschrikkelijke dood is. Hij nam een groot risico door zich van de reguliere behandeling af te keren. Maar Benjamin zei dat was de keuze die hij gemaakt had en dat was wat hij ging doen. Hij zei verder: "Als ik over twee jaar deze ziekte overleefd heb, dan is dat reden om te vieren, maar als ik binnen de komende twee jaar sterf, dan is het nog steeds reden om te vieren. Het zal betekenen dat ik mijn taak hier op aarde volbracht heb, wat die taak dan ook mag zijn."

Wat kon ik doen? Hij was een volwassen jongeman, eenentwintig jaar oud, en ik kon hem niet dwingen. Hij was verantwoordelijk voor zijn eigen beslissingen, voor zijn eigen daden. Hij moest de gevolgen aanvaarden. Ik beloofde hem dat ik er altijd voor hem zou zijn, dat ik hem zou steunen, wat er ook gebeurde. Maar mijn hart deed pijn.

Benjamin, ondertussen, had het gevoel dat hij een kans had gekregen om zichzelf te genezen. Hij schreef in zijn dagboek: *"Tot nu toe, is het een grote positieve ervaring. Genezing wordt niet bepaald door het aantal jaren dat je leeft, maar*